

вят с парите, какво да купят, какво да продадат. До тогава парите ги държи майката на семейството, но се казва, че младото семейство “работи за бащата”. Като се построи нова палатка за младите, се прави празненство. Свекървата (или ако там са и двете родителски семейства, тогава и двете майки) хвърлят бонбони от към „бели” (носещият кол на палатката отзад) и отпред на палатката. Вечерта се събират, купуват ракия, коли се животно (най-често агне), прави се трапеза – яде се безсолно и без оцет (сол и оцет е на горчиво). Всички, които идват носят подаръци – дрехи, домакински съдове. Хвърлят пари на палатката отгоре и благославят: “Здраве, щастие, лошотията да бяга, с децата, с конете, със здраве да опъвате тази палатка, усмивките да не спират, затворено да е злото” (“Састипе, вестипе, билачхире те нашел, хурденса, грастенса, састимаса, вестимаса те куланърсърснъс кая цахра, о асапе те на дел запти, пхангли т`аел е билачхимаске”) (Студии романи 1995: 133-134 – не се уточнява от коя група е този обичай).

По изключение зетят може да отиде да живее в дома на съпругата си, отива “*заврян зет*” /“авильо пески о ожантру”/. В Старозагорско са познати такива случаи, при които родът на момичето е по-заможен (“тракийски” калайджии) или когато момичето е от града, а момчето от село (лахо, демирджии).

Около семейството и отглеждането на децата се завърта цялата ценностна система на циганската/ ромската общност. В семейството се осъществява социализацията на индивида, а традицията е определила различно виждане за семейните роли на мъжа и жената. „Жените се грижат за семейството и за домашната работа, а мъжете се отдават на разни долни изкуства, но мнозина и на занаяти...” (Немски и австрийски пътеписи 1986: 302 – Кемпелен, 1740 г.)

„*Какво е било най-важното в твоя живот? - Да бъда добра майка и да възпитавам децата си, да се грижа за семейството си*” (ж., р. 1947 г.) (Цит. по Просто начин на живот 2004: 175). Заради авторитета и добруването на семейството всяка циганска/ ромска жена, независимо от нейния статус - дали е младо неомъжено момиче, омъжена жена, майка, снаха или във възрастта на свекърва и баба, се съобразява с определени правила и норми както в самото семейство, така и в общността.

Очертаването на пространствата и границите в живота на циганката/ ромската може да се потърси най-общо в две насоки - в посока дом/ къща/ семейство и в посока географско пространство.

В географското пространство циганката/ ромската благодарение на